

Primo Levi

Se questo è un uomo

Voi che vivete sicuri
Nelle vostre tiepide case,
Voi che trovate tornando a casa
Il cibo caldo e visi amici:
Considerate se questo è un uomo
Che lavora nel fango
Che non conosce pace
Che lotta per mezzo pane
Che muore per un sì o per un no .
Considerate se questa è una donna,
Senza capelli e senza nome
Senza più forza per ricordare
Vuoti gli occhi e freddo il grembo
Come una rana d'inverno
Meditate che questo è stato:
Vi comando queste parole
Scolpitele nel vostro cuore
Stando in casa, andando per la via,
Coricandovi e alzandovi;
Ripetete ai vostri figli
O vi si sfaccia la casa,
La malattia vi impedisca,
I vostri nati torcano il viso da voi.

Traduzione

Primo Levi

Jeśli to jest człowiek

Wy którzy życie bezpiecznie
W waszych ciepłych domach
Wy którzy wracając do domu zastajecie
Gorący posiłek i przyjazne twarze:
Zastanówcie się, czy to jest mężczyzna
Który pracuje w błocie
Który nie zna pokoju
Który walczy o kawałek chleba
Który umiera dla jednego tak lub nie
Zastanówcie się, czy to jest kobieta
Bez włosów i bez imienia
Nie miała siły, aby pamiętać
Jej puste oczy i zimne łono
Jak żaba zimą
Zastanówcie się, czy to się stało
Zapamiętajcie te słowa
wyrzeźbijcie je w waszych sercach
Będąc w domu, idąc ulicą
Kładąc się i wstając
Powtarzajcie naszym dzieciom
O niech się wam dom obróci w gruzy
I choroba niech wam dokucza
A dzieci wasze odwróca od was twarz